

Έκθεση Βασικών Συμπερασμάτων Αξιολόγησης 2015-2018**Εισαγωγικά Σχόλια**

Το ΤΜΕΥ συμμετείχε στην διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων του κατά τα Ακαδημαϊκά Έτη 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018 σύμφωνα με την διαδικασία που ορίζεται από την ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Υπεύθυνη για την διαδικασία αυτή ήταν η ΟΜΕΑ (Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης) του ΤΜΕΥ, η οποία ασχολήθηκε με την συλλογή της ανώνυμης αξιολόγησης των μαθημάτων του ΠΠΣ σε κάθε εξάμηνο, χειμερινό και εαρινό, από τους φοιτητές, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ. Τα ερωτηματολόγια που συλλέχθηκαν κατά τα εν λόγω ακαδημαϊκά εξάμηνα είναι τα ακόλουθα:

Χειμερινό 2015-2016	Εαρινό 2015-2016	Χειμερινό 2016-2017	Εαρινό 2016-2017	Χειμερινό 2017-2018	Χειμερινό 2017-2018	M.O±T.A
956	885	928	733	1166	1111	963±157

Λαμβάνοντας υπ' όψη ότι κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο διδάσκονται περίπου 50-52 μαθήματα, προκύπτει ότι η συμμετοχή στην αξιολόγηση των μαθημάτων είναι 18-19 φοιτητές ανά μάθημα. Ο μέσος αριθμός συμμετεχόντων βέβαια διαφέρει σημαντικά ανά μάθημα, με μεγαλύτερη συμμετοχή των φοιτητών στα υποχρεωτικά εργαστηριακά μαθήματα και μικρότερη στα μαθήματα επιλογής όπου η παρακολούθηση είναι σημαντικά πιο μικρή. Για τα Ακαδημαϊκά Έτη 2015-2016 και 2016-2017 τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης Μαθημάτων χωρίζονται σε 5 ενότητες και τα στοιχεία που προκύπτουν είναι τα ακόλουθα: (α) Στοιχεία αυτοαξιολόγησης των φοιτητών, (β) Επάρκεια του διδάσκοντα, (γ) Επάρκεια επικουρικού έργου, (δ) Περιεχόμενο και οργάνωση μαθημάτων/εργασιών και (ε) Εργαστήρια. Από το Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2018 η μορφή των ερωτηματολογίων άλλαξε και οι ενότητες αξιολόγησης είναι (α) Φοιτητοκεντική διδασκαλία και μάθηση, (β) Φοιτητές και Διδάσκοντες, (γ) Ανατιθέμενες εργασίες, (δ) Βαθμός δυσκολίας του μαθήματος και (ε) Μαθησιακά Αποτελέσματα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα επιμέρους συμπεράσματα που προέκυψαν από την ανάλυση των συγκεντρωτικών στοιχείων των Ερωτηματολογίων κατά τα Ακαδημαϊκά Έτη 2015-2016/ 2016-2017 και 2017-2018 ενώ στο τέλος παρουσιάζονται τα γενικά συμπεράσματα της αξιολόγησης 2015-2018.

Ακαδημαϊκά Έτη 2015-2016 και 2016-2017**(α) Αυτοαξιολόγηση φοιτητών**

Οι φοιτητές βαθμολογούν με σχετικά μικρούς βαθμούς την παρακολούθηση των διαλέξεων από τους ίδιους και το χρόνο που αφιερώνουν για τη μελέτη των μαθημάτων. Η αίσθηση των φοιτητών συμπίπτει με την αίσθηση και των διδασκόντων τόσο για τη (φτωχή) συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα όσο για το (μικρό και ανεπαρκή) χρόνο που αφιερώνουν για διάβασμα. Το βασικό συμπέρασμα από αυτή την ενότητα των

ερωτηματολογίων είναι ότι πρέπει να γίνει ανάλυση του λόγου που οι φοιτητές δεν προσέρχονται στις διαλέξεις ή που δεν αφιερώνουν τον απαιτούμενο χρόνο μελέτης των μαθημάτων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου σπουδών τους. Η ανάλυση αυτή θα πρέπει να οδηγήσει σε δράσεις οι οποίες θα βελτιώσουν τα ποσοστά συμμετοχής των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία και κατά συνέπεια και τις επιδόσεις τους.

(β) Επάρκεια του διδάσκοντα

Με άριστα το 5, η επικρατούσα τιμή (δηλαδή το μέγιστο της κατανομής) ήταν 4-5 στα 9 ερωτήματα που αφορούν στην ικανότητα επεξήγησης των επιστημονικών εννοιών και έμπνευσης των φοιτητών για το μάθημα, την οργανωτικότητα και συνέπεια, και την προσιότητα και ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης φοιτητή-διδάσκοντα. Το ΤΜΕΥ θεωρεί πολύ θετικό ότι, παρά το μικρό αριθμό μελών ΔΕΠ και βοηθητικού προσωπικού και το μεγάλο αριθμό φοιτητών, μαθημάτων και εργαστηρίων, η σχέση μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών είναι πάρα πολύ καλή σε όλα τα επίπεδα, και στη μεταφορά της επιστημονικής γνώσης, και στην έμπνευση των φοιτητών από αυτήν, και στην καλή κοινωνική επαφή, που είναι απαραίτητη για να καλλιεργηθεί η επιστημονική γνώση και έμπνευση.

(γ) Επάρκεια επικουρικού έργου

Τα στατιστικά δεδομένα δείχνουν ότι, και το επικουρικό έργο βαθμολογείται υψηλά (επικρατούσα τιμή 4-5). Για την πραγματική αποτίμηση του βαθμού αυτού, αξ σημειωθεί ότι στο ΤΜΕΥ, λόγω πολύ μεγάλης έλλειψης μόνιμου βοηθητικού προσωπικού, το επικουρικό έργο, το οποίο αξιολόγησαν οι φοιτητές, είναι πολύ περιορισμένο και καλύπτεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την εθελοντική προσφορά μεταπτυχιακών φοιτητών.

(δ) Περιεχόμενο και οργάνωση μαθημάτων / εργασιών

Η βαθμολόγηση στα περισσότερα από τα 20 ερωτήματα αυτής της ενότητας ήταν πολύ υψηλή (μέση τιμή 3.6-3.8 και μέγιστο της κατανομής στο 4). Έτσι, δεν ανακύπτουν σοβαρά προβλήματα, κατά τη γνώμη των φοιτητών, στην ευκρίνεια των μαθησιακών στόχων του κάθε μαθήματος, στην οργάνωση και στην ανάπτυξη της ύλης με το ρυθμό των παραδόσεων, στα συγγράμματα, στο εκπαιδευτικό υλικό, βιβλία και βοηθήματα, τη θέση του μαθήματος στο πρόγραμμα σπουδών, με τις προαπαιτούμενες γνώσεις, στις εξετάσεις και στις εργασίες που ζητήθηκαν. Αξιοσημείωτο είναι ότι, οι φοιτητές θεώρησαν μέτριο το φόρτο εργασίας των μαθημάτων και στα δύο εξάμηνα ενώ επίσης δεν θεώρησαν τη δυσκολία των μαθημάτων πολύ υψηλή. Επίσης, όπως αναφέρθηκε και στο (γ), στο ΤΜΕΥ δεν υπάρχει τόσο αναπτυγμένος ο θεσμός των Φροντιστηρίων (από βοηθούς), όπως συμβαίνει σε άλλα Τμήματα και έτσι οι φοιτητές του ΤΜΕΥ δεν έχουν εμπειρία για να αξιολογήσουν τη χρησιμότητα και την ποιότητα φροντιστηρίων. Από τα παραπάνω συνάγεται το συμπέρασμα ότι, από τις απαντήσεις των φοιτητών δεν αναδεικνύεται

κάποια εμφανής ή συστηματική αδυναμία ή υστέρηση στη διδασκαλία των μαθημάτων στο ΤΜΕΥ. Παρόλα αυτά, οι απαντήσεις των φοιτητών σαφώς δείχνουν ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης. Επίσης, αυτό το περιθώριο βελτίωσης, το οποίο φαίνεται ότι επιθυμούν οι φοιτητές, πρέπει να έχει και θετικό αντίκτυπο στη σχετικά φτωχή παρακολούθηση των μαθημάτων και διάβασμα από μέρους των φοιτητών, όπως αναδείχτηκε στα ερωτήματα της ενότητας (α).

(ε) Εργαστήρια

Στα 5 ερωτήματα που αφορούν στα Εργαστήρια (εργαστηριακά μαθήματα) οι κυρίαρχες απαντήσεις είναι μεταξύ 4 και 5 και οι μέσοι όροι είναι περί το 3.7-3.8. Οι απαντήσεις αυτές, κατ' αρχήν αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει κάποιο σοβαρό και συστηματικό πρόβλημα στα εργαστηριακά μαθήματα, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές και κατά συνέπεια είναι πιο απαιτητικά από ότι ένα μάθημα, τόσο ως προς τη συμμετοχή (π.χ. έγκαιρη άφιξη) όσο και ως προς τις επιστημονικές απαιτήσεις (π.χ. ο φοιτητής πρέπει να προσέρχεται διαβασμένος, εξετάζεται, συγγράφει έκθεση με τα πειραματικά αποτελέσματα και στο τέλος του εξαμήνου πρέπει να προσέλθει και σε εξετάσεις). Όμως, οι απαντήσεις δείχνουν ότι υπάρχει και εδώ περιθώριο για τη βελτίωση της εκπαίδευσης στα εργαστηριακά μαθήματα κυρίως γύρω από τις εργαστηριακές σημειώσεις και την επεξήγηση των επιστημονικών εννοιών καθώς και στις υποδομές του εργαστηρίου. Πάντως, όπως και στα μαθήματα, οι φοιτητές κρίνουν ως μέτριο το βαθμό δυσκολίας των εργαστηρίων θεωρώντας ότι είναι σωστά ενταγμένο (για το βαθμό δυσκολίας) στο πρόγραμμα σπουδών ενώ γενικά βαθμολογούν με υψηλό βαθμό και το προσωπικό που επικουρεί τις ασκήσεις μέσα στα Εργαστήρια, το οποίο, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, κυρίως απαρτίζεται από εθελοντές μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2018

(α) Φοιτητοκεντρική διδασκαλία και μάθηση

Στο πεδίο αυτό οι απαντήσεις των φοιτητών συμπίπτουν και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα με μέση τιμή 3.8 και επικρατούσα τιμή 4 (μέγιστο 5). Έτσι τόσο το διδακτικό υλικό, όσο και ο τρόπος διδασκαλίας (δομή και κατανομή ύλης, μορφές διδασκαλίας με χρήση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, νέες γνώσεις κλπ) κρίνονται θετικά από τους φοιτητές.

(β) Φοιτητές και διδάσκοντες

Στο πεδίο αυτό το οποίο συμπίπτει με το πεδίο (β) των ερωτηματολογίων τα Ακαδημαϊκά Έτη 2015-2016/ 2016-2017 οι φοιτητές αποκρίθηκαν με ανάλογο τρόπο και το Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2017 με μέση τιμή ικανοποίησης στο 4 και επικρατούσα τιμή στο 5. Έτσι οι διδάσκοντες του ΤΜΕΥ εξακολουθούν να κρίνονται θετικά ως προς τη διδακτική τους επάρκεια.

(γ) Ανατιθέμενες εργασίες

Στο πεδίο αυτό που αποτελεί αυτόνομο πεδίο στα νέα ερωτηματολόγια η μέση τιμή βρίσκεται στο 3.7-3.8 ενώ η επικρατούσα στο 4. Η ερώτηση που έλαβε τη μικρότερη βαθμολογία σχετίζεται με τη σαφήνεια ως προς την βαθμολόγηση των εργασιών, κάτι που πρέπει να ληφθεί υπ' όψη από τους διδάσκοντες του ΤΜΕΥ.

(δ) Βαθμός δυσκολίας του μαθήματος

Το πεδίο αυτό είναι νέο αυτόνομο πεδίο στα ερωτηματολόγια όπως και κατά τα προηγούμενα έτη προκύπτει ότι οι φοιτητές του ΤΜΕΥ θεωρούν ότι τα μαθήματα στα οποία διδάσκονται έχουν ισορροπημένη δυσκολία αλλά και απαιτήσεις τόσο σε προαπαιτούμενα όσο και σε επίπεδο προσωπικής εργασίας.

(ε) Μαθησιακά αποτελέσματα

Το πεδίο αυτό είναι νέο πεδίο στα ερωτηματολόγια και από την αξιολόγησή του προκύπτει ότι οι φοιτητές του ΤΜΕΥ αξιολογούν αρκετά θετικά τα μαθησιακά αποτελέσματα που προκύπτουν από τα μαθήματα με μέση τιμή το 3.6 και επικρατούσα το 4 τόσο για τα μαθήματα χειμερινού όσο και για αυτά του εαρινού εξαμήνου. Από την αξιολόγηση προκύπτει ότι ελαφρά μικρότερο βαθμό παίρνουν τα ερωτήματα που σχετίζονται με την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, την απόκτηση ειδικών δεξιοτήτων και τεχνικών, την ικανότητα συνεργασίας και την ικανότητα οργάνωσης και ανάληψης ευθύνης.

Γενικά Συμπεράσματα

Τα γενικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τη στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων των φοιτητών του ΤΜΕΥ και αναδεικνύουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της διδασκαλίας στο Τμήμα, όπως την εκλαμβάνουν οι φοιτητές που παρακολουθούν τα μαθήματα (και είναι αυτοί που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια) είναι ότι, δεν υπάρχει κάποια σοβαρή και συστηματική αδυναμία στην παρεχόμενη διδασκαλία. Με άριστα το 5, οι βαθμοί σε όλα τα ερωτήματα είναι εν γένει περί του 4. Οι πιο υψηλές επιδόσεις καταγράφηκαν στο βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών από την επαφή τους με τους διδάσκοντες και το βοηθητικό προσωπικό, κάτι που έχει άμεση συνάφεια με τη μέθοδο διδασκαλίας. Όμως, οι απαντήσεις τους δείχνουν ότι υπάρχουν (δηλαδή και οι ίδιοι οι φοιτητές θα ήθελαν) περιθώρια βελτίωσης της οργάνωσης και του περιεχομένου των μαθημάτων και των εργαστηρίων. Οι βελτιώσεις αυτές μπορεί να συντελέσουν ώστε να βελτιώσουν οι φοιτητές και τη συμμετοχή και το ενδιαφέρον τους (διάβασμα στο σπίτι) για τα μαθήματα και συνεπώς να βελτιωθούν οι σχετικά φτωχές επιδόσεις τους στις εξετάσεις και να ελαττωθεί και ο μέσος χρόνος φοίτησης στο ΤΜΕΥ. Η παραπάνω αξιολόγηση των ευρημάτων των ερωτηματολογίων είναι σε απόλυτη συμφωνία με τα συμπεράσματα που εξήχθησαν από τις αναλύσεις που έγιναν στα προηγούμενα Ακαδημαϊκά Έτη και αποτυπώνονται στις αντίστοιχες Απογραφικές Εκθέσεις του ΤΜΕΥ. Έτσι, συμπεραίνεται ότι,

υπάρχει μια διαχρονικότητα και σταθερότητα σε ότι αφορά στα γενικά ποιοτικά χαρακτηριστικά της διδασκαλίας που παρέχει το εκπαιδευτικό προσωπικό του ΤΜΕΥ στους φοιτητές του.

Τα παραπάνω θετικά συμπεράσματα οδήγησαν μέχρι σήμερα το ΤΜΕΥ στο να πραγματοποιεί συλλογική συζήτηση επί των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων, μετά από εισήγηση της ΟΜΕΑ, μόνο στην περίπτωση που υπήρχε εμφανές πρόβλημα στην αξιολόγηση μαθημάτων. Παρόλα αυτά επειδή η συνολική αποτίμηση πολλές φορές δεν επιτρέπει τα επιμέρους συμπεράσματα, σε συμφωνία με τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ, το ΤΜΕΥ δεσμεύεται στο τέλος του κάθε ακαδημαϊκού έτους να καλεί Γενική Συνέλευση με μοναδικό θέμα την ανάγνωση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης μαθημάτων (ανά μάθημα), επικρότηση και επιβράβευση των μελών ΔΕΠ με εξέχοντα αποτελέσματα (ελλείψει βραβείων Διδασκαλίας) και σχεδιασμό διορθωτικών κινήσεων όπου χρειάζεται (σύμφωνα με τη Γενική Συνέλευση 347/18-12-2019). Η διαδικασία αυτή θα ξεκινήσει από το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020, κατά τα οποία θα εφαρμοστεί και η ηλεκτρονική συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.